SPRAWOZDANIE

DYREKCJI
TOWARZYSTWA POMOCY NAUKOWEJ
DLA DZIEWCZĄT POLSKICH
na Województwo Poznańskie

Poznań, ul. św. Marcina 6 a

za czas od **1. 4. 1936** do **1. 4. 1937** roku

(66 rok istnienia)
Towarzystwo sąd. zapis.

POZNAŃ 1937
Nakładem Tow. Pomocy Naukowej, Tow. zarej. w Poznaniu

Sprawozdanie

Dyrekcji Towarzystwa Pomocy Naukowej dla Dziewcząt Polskich

na Województwo Poznańskie

za czas od 1. 4. 1936 r. do 1. 4. 1937 r.

Tow. sąd. zap.

(66 rok istnienia Towarzystwa)

Towarzystwo Pomocy Naukowej dla Dziewcząt Polskich w roku sprawozdawczym 1936/37 starało się usilnie, by swoją skuteczną działalność jak najlepiej nadal rozwijać. W tym celu, wzorem lat ubiegłych, wysyłano wnioski o subwencję do władz miejscowych i instytucyj finansowych prywatnych. Prócz tego, chcąc zwiększyć liczbę członków i tym samym uzyskać więcej funduszów, rozsyłano odezwy (zredagowane przez członka Kom. Prop. p. dr Wandę Brzeską), nawołujące do przyjścia z pomocą niezamożnej młodzieży. Zwracano się również do byłych stypendystek z przypomnieniem spłacenia zaciągniętej pożyczki i dania możności wykształcenia zawodowego licznie zgłaszającym się kandydatkom. Pragniemy zaznaczyć, że starania nasze nie pozostały bez rezultatu.

Towarzystwo Pomocy Naukowej w roku sprawozdawczym 36/37 przez swoje delegowane brało czynny udział w życiu innych organizacyj. Uczestniczyło w Uroczystościach Skargowskich, święcie Chrystusa Króla, wykładach Pedagogicznych, w 15-letnim jubileuszu Szkoły Pielęgniarstwa P. C. K. i innych. Na apel Towarzystwa dla Ociemniałych ufundowano stałe stypendium w wysokości 200,— zł na naukę ociemniałej dziewczynki z Wielkopolski w Laskach.

Celem rozszerzenia idei Towarzystwa utworzono Komitet Propagandy na m. Poznań z członkiem Dyrekcji p. Haliną Hedingerową jako przewodniczącą. Do Komitetu zapisały się pp. rotm. Z. Bobińska, dr Wanda Brzeska, Celichowska, Drobnikowa Iza, Filisiewicz Maria, Guttry Zofia, Łastowska Zofia, Sławska Wanda.

W roku sprawozdawczym ustąpiła z Dyrekcji p. Aleksandra Brzeska z Mierzewa. Kooptowano nowego członka Dyrekcji dzielną współpracowniczkę p. Anielę Szułdrzyńską z Bolechowa, przewodniczącą Młodych Ziemianek.

Zebrań Dyrekcji odbyło się 8. Korespondencji wpłynęło 311, wysłano 1262. Podań nadesłano 73, uwzględniono 31, odmownie załatwiono 25 i to dla braku funduszy lub nieodpowiednich warunków, 3 podania wycofano, 14 nierozstrzygniętych pozostawiono do ponownego rozpatrzenia Dyrekcji na rok przyszły.

Na prowincji rozwój Towarzystwa spoczywa w rękach Kolektorek, których obecnie mamy 37. W roku sprawozdawczym złożyły kolektorstwo pp. drowa Bartlitzowa z Czempinia, i Wanda Sumińska z Krotoszyna. Pozyskano pp. mec. Smyczyńską z Kościana, drową Skarżyńską z Czempinia, i drową Rucińską z Obornik.

Ponieważ fundusze, zdobywane jak wyżej wspomniano, okazują się niedostatecznymi Towarzystwo powiększało je przez wydawnictwa oraz imprezy.

Pocztówki. Tak jak roku zeszłego sprzedawałyśmy pocztówki świąteczne. Ponieważ wydawnictwo różnych wzorów połączone jest z wielkimi kosztami, a konieczne ze względu na życzenie kupujących, wydano ponownie dawny wzór artysty Prauzińskiego a 10 innych wzorów nabyłyśmy drogą zamiany w Towarzystwie Czytelni Ludowych, ujednolicając tym samym wzajemną współpracę przy sprzedaży pocztówek. Na Wielkanoc sprzedawałyśmy 4 wzory p. Jagielskiej, pozostałe z naszego wydawnictwa z roku 1935 oraz 16 wzorów z T. C. L. Ogółem rozesłano do sprzedaży w roku sprawozdawczym na prowincję i w Poznaniu: na Boże Narodzenie 11.962 (w tym 3.500 przez T. C. L. jako zamianę) na Wielkanoc 9.500 (w tym 2.500 przez T. C. L. jako zamianę.)

Sprawozdanie kasowe wykazuje sumę zebraną za pocztówki w roku obrachunkowym. PP. Kolektorkom na prowincji, oraz pp. Bilewiczowej, Bobińskiej, Celichowskiej, Chłapowskiej, Czarneckiej, Dembińskiej, Drobnikowej, Guttry, Filisiewiczównie, Kusztelanównie, Krotoskiej, Kosmowskiej, Łastowskiej, Pogorzelskiej, Pilatowskiej, Sławskiej, Szumanównie, Wilczewskiej, Żółtowskiej, w Poznaniu, i pp. Łukowiczowej w Chojnicach, i Prabuckiej w Katowicach, oraz organizacjom: Sodalicji Pań Miejskich, Nar. Organizacji Kobiet, Młodym Ziemiankom, Związkowi Pracowników Bankowych, Związkowi Pań Domu i firmom: Dobrej Prasie, Górski i Tetzlaw, Jarosz, Rose, św. Wojciech w Poznaniu i p. Suczekowej i Wieczorkiewicz w Chojnicach dziękujemy uprzejmie za życzliwą współpracę.

Kalendarze. Wydano 2 rodzaje: reklamowe dla firm, oraz w małej ilości dla nas do sprzedaży w gronie znajomych. Suma dochodowa 426 zł (w sprawozdaniu kasowym) obejmuje 177 zł za kalendarze nasze, oraz 249 zł tytułem prowizji za kalendarze firmowe. Składamy niniejszym uprzejme podziękowanie za poparcie naszej pracy Związkom: Fabrykantów i Towarzystw Kupieckich, a firmom: Bytnerowicz, Greger, Kaźmierski i Silesia za zamówienie naszego wydawnictwa.

Loteria. Pod koniec roku ubiegłego urządzono loterię gwiazdkową. Jako fanty przeznaczono zabawki, książki, pocztówki, kalendarze, oraz drobne upominki, które częściowo zakupiono, częściowo otrzymano od osób życzliwych i firm: Bonin, Domicz, Drogeria Warszawska, Bracia Dawidowscy, Górski i Tetzlaw, Gebethner i Wolf, Goplana, Grunwald, Jędrychowska, Bracia Miethe, Kałamajski, Kaczmarek, Klinge, Pertek, Rotnicki, św. Wojciech, Wedel, Schubert i Żak. Główną wygraną stanowił radioodbiornik. Losów wydano 1000, sprzedano 968. Do zamknięcia ksiąg wpłynęło za losy 477 zł. Część fantów z plakatem propagandowym została wystawiona w księgarni św. Wojciecha, która zajęła się również rozsprzedażą losów. Ponadto losy były do nabycia we firmach: Szrejbrowski i Bracia Dawidowscy.

Wykłady. Z początkiem marca urządzono cykl wykładów naukowych na następujące tematy. „Higiena nerwów, a hartowanie wódą" prelegentka p. dr Żniniewicz, „Uświadamianie kobiet" prel. p. dr Mikołajewska, „Eugenika w granicach nauki i etyki chrześcijańskiej" — p. dr prof. Gantkowski, i „Z zagadnień odżywiania" p. dr pułk. Kucharski. Szanownym prelegentom za podjęcie się wygłoszenia wykładów na cele Towarzystwa Pomocy Naukowej dla Dziewcząt w Poznaniu uprzejmie dziękujemy.

Pragniemy zaznaczyć, że w roku sprawozdawczym Towarzystwo Pomocy Naukowej dla Dziewcząt starało się popierać w dużej mierze zawody czysto kobiece (pielęgniarstwo, ochroniarstwo, hotelarstwo), by stypendystki po ukończeniu nauki miały zapewnione posady i nie stwarzały kadr fachowo wykształconych bezrobotnych. W roku 1936/37 kształciło Towarzystwo 65 panienek. Jednorazowych zapomóg udzielono 2 stypendystkom. Naukę ukończyło 21 panienek, a 44 pozostają na rok przyszły.

Wykaz stypendystek według miejscowości pochodzenia:

Poznań i powiat	37	Ostrów	3
Buk	1	Rawicz	1
Gostyń	1	Śrem	1
Inowrocław	1	Środa	2
Kościan	3	Szamotuły	3
Koźmin	1	Wągrowiec	1
Maków	1	Witkowo	1
Międzychód	1	Wolsztyn	4
Mogilno	2	Września	1
		razem	65 stypendystek

Paniom Kolektorkom oraz wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do rozwoju Towarzystwa Pomocy Naukowej dla Dziewcząt, wyrażamy „Bóg zapłać".

Sprawozdanie kasowe Tow. Pomocy Naukowej dla Dziewcząt
od 1. IV. 1936 — 1. IV. 1937.

Dochód		
1. Saldo z r. 1935/36	zł.	3 105,56
2. Procenta od kapitałów	„	2 947,20
3, Składki członków	„	1 643,75
4. Loteria	„	477,—
5. Kalendarze	„	426,—
6. Pocztówki	„	1 970,32
7. Wykłady	„	131,55
8. Subwencje	„	2 870,—
9. Datki nadzwyczajne	„	127,30
10. Zwroty stypendiów	„	205,—
	zł.	13 903,68

Rozchód		
1. Stypendia	zł.	8 588,—
2. Pomoc w pracy biurowej	„	247,50
3. Portoria i utrzymanie biura	„	241,86
4. Koszta bankowe	„	31,39
5. Druki	„	156,20
6. Kursorzy	„	7,10
7. Propaganda — wydawn. pocztówek	„	611,—
8. „ — „ kalendarzy	„	135,—
9. „ — loteria	„	114,50
10. „ — wykłady	„	34,70
11. Wypłacony procent od legatu śp. Zofii Breziny	„	137,70
12. Saldo na 1. 4. 1937	„	3 598,73
	zł.	13 903,68

Pozostałość w towarze (pocztówki) we wartości . . . zł. 520,—

Wykaz dochodu z roku sprawozdawczego 1936/37.

Miejscowość	Składki	Loteria	Kalendarze	Pocztówki
Poznań	335,30	425.50	349,80	1 160,96
Bydgoszcz za rok 1935/36	58,—			
za rok 1936/37	46,90			40,—
Czarnków				16,16
Czempin		5,-	3,—	10,95
pow. Gniezno				22,—
Gostyń i powiat	191,—	5,—	15,—	10,—
Grodzisk				22,50
pow. Grodziski	100,—			10,—
Inowrocław i powiat				14,60
Jarocin i powiat	31,50	4,—	2,85	1,50
Kępno i powiat	30,—	5,—	8,40	10,25
powiat Kościan i Śmigiel	130,—	10,—	3,60	26,80
Kościan	60,—		6,—	18,—
Krotoszyn				6,—
powiat Krotoszyn			8,—	9,70
Leszno i powiat	86,25			
Miłosław				5,—
Mogilno i powiat				20,40
Nowy Tomyśl i powiat			3,—	40,—
Oborniki				10,—
powiat Oborniki				6,70
Odolanów i powiat		5,—		10,—
Ostrów				52,10
powiat Ostrów				30,—
Pleszew	17,50			23,70
powiat Pleszew	20,—	15,—	10,—	25,—
powiat Rawicz	175,—			40,—
Śrem i powiat				45,—
Środa				28,33
Szamotuły				30,54
powiat Szamotuły	193,—		2,15	5,—
powiat Wągrowiec	20,—			5,—
Września				5,-
powiat Września	14,40		5.—	20,—
Żerków			9,80	15,—
Żnin i powiat	30,—	2,50	5,40	10,—
Pozatem wpłynęło za pocztówki: Twardowska 5,— zł — Prabucka 30,— zł — Mrowińska 16,— zł — Wyganowska 5,— zł — Łukowiczowa 18,— zł — Szułdrzyńska (Młode Ziemianki) 18,50 zł — Pom. Naukowa Toruń 12,— zł, — Księgarnia „Kresy“ Bielsko 6,90 zł — Oborniki — Leciejewska 3,50 zł — Chojnice Wieczorkiewicz 14,— zł — Suczek 1.68 zł — Gniezno — Miejskie gimn. błog. Jolenty 17,50 zł — Pobiedziska Sacrè Coeur 17,— zł — Kaźmierska Oborniki 4,— zł razem				164,08
Razem	1 538,85	477,—	426,—	1 970,32

Wyszczególnienie pozycyj dochodu nr 8 i 9

8. SUBWENCJE:

Starostwo Krajowe	zł.	100,—
Dyr. Pom. Nauk. im. Marcinkowskiego	,,	1 400,—
Bank Cukrownictwa w Poznaniu	,,	200,—
Komunalny Bank Kredytowy	,,	200,—
„Stomil" Fabryka Opon	,,	20,—
„Maggi" Spółka z ogr. por.	,,	30,—
P. Antoni Pertek	,,	25,—
Starostwo Krajowe	,,	200,—
Bank Związku Spółek Zarobk.	,,	50,—
Zarząd Miejski w Poznaniu	,,	500,—
Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych	,,	20,—
Pozn. Ziemstwo Kredytowe	,,	100,—
Pozn. Bank Ziemstwa Kred.	,,	25,—
	zł.	2 870,—

9. DATKI NADZWYCZAJNE:

P. W. Drożyński	zł.	50,—
PP. M. Z. K. Swinarskie	,,	10,—
P. Halina Hedingerowa	,,	5,—
Księgarnia Św. Wojciecha	,,	12,—
P. Dyrektorowa Paluchowa	,,	50,—
N. N. do wyrównania	,,	—,30
	zł.	127,30

Wyszczególnienie pozycyj rozchodu nr 1.

Uniwersytet	zł.	2 299,—
Wyższa Szkoła Handlowa	,,	314,—
Szkoła Średnia	,,	646,—
Muzyka	,,	264,—
Seminarium Nauczycielskie	,,	195,—
Szkoła Handlowa	,,	345,—
Szkoła Społeczna	,,	60,—
Hotelarstwo	,,	200,—
Szkoła zdobnicza	,,	200,—
Ogrodnictwo	,,	400,—
Pielęgniarstwo	,,	2 380,—
Ochroniarstwo	,,	955,—
Krawieczyzna	,,	130,—
Koszykarstwo — Szkoła Ociemniałych w Laskach	,,	200,—
	zł.	8 588,—

Zestaw. dochodów i rozchodów funduszu żelaznego w r. 1936-37.

DOCHÓD

Saldo z 1. 4. 1936	zł.	56,54
5% do 30. 6. 1936	,,	1,41
Razem:	zł.	57,95

ROZCHÓD

Koszta bankowe	zł.	8,—
Saldo na 1. 4. 1937	,,	49,95
Razem:	zł.	57,95

Spis majątku Tow. Pomocy Naukowej dla Dziewcząt Polskich

z dnia 1. IV. 1937

złotych 375 Certyfikaty „Vesta"
,, 284 6% oblig. Poż. VIII. kon. Miasta Warszawy
,, 1.500 akcji oblig. Bank Kwilecki Potocki Ska.
,, 500 akcji Bank Cukrownictwa
,, 4.750 5% l. z. Tow. Kredyt. M. Warszawy
,, 88 4½% l. z. Tow. Kredyt. Warszawa
,, 1.000 4½% l. z. Pozn. Ziemstwa Kredytowego Ser. K. r. 1933
szt. 2 akcyj „Roman May"
dol. w zł. 1.500 4½% l. z. Pozn. Ziemstwa Kredyt. Ser. K. r. 1933
złotych 912 6% oblig. Poż. IX. konw. M. Warszawy
dol. w zł. 1.700 7% Pożyczka Stabilizacyjna
dolarów 2.000 7% Pożyczka Śląska r. 1928
złotych 800 akcji „Bank Polski"
,, 100 Pożyczka Narodowa.

Spis majątku Tow. Pomocy Naukowej dla Dziewcząt Polskich

fundusz Im. ś. p. Zofii Breziny „conto Separato". (dar Tow. Schronienia dla Nauczycielek). z dnia 1. IV. 1937.

złotych 2.632 5% państwowej poż. konwer. z r. 1924.
„ 100 Poznański Bank Ziemian
dol. w zł. 360 4½% l. z. Pozn. Ziemstwa Kredytowego.
sztuk I książka depozytowa nr. 1838 wystawiona przez B. Przemysłowców na zł 651,81
sztuk I książka depozytowa 117469 wystawiona przez B. Przemysłowców na zł 7,31

KOMISJA REWIZYJNA:

(—) Janina Cybulska *(—) Janina Drzażdżyńska* *(—) Witold Łuczkiewicz*

Poznań, dnia 21 kwietnia 1937 r.

Sprawozdanie z działalności Tow. Pomocy Naukowej dla Dziewcząt Polskich

ODDZIAŁ BYDGOSZCZ — ROK 1936/37.

W tym roku upłynęło 10 lat odkąd Towarzystwo Pomocy Naukowej dla Dziewcząt pracuje na terenie Bydgoszczy.

Oddział Bydgoszcz Towarzystwa Pomocy Naukowej w ciągu tego okresu udzielił 70 stypendiów młodzieży żeńskiej, kształcącej się na Uniwersytetach, w szkołach zawodowych, w seminariach i w szkołach średnich. W roku sprawozdawczym 1936/37 było 13 stypendystek:

3 na Uniwersytecie w Poznaniu
1 „ „ w Warszawie
1 „ „ w Wilnie
1 „ Kursie Przyrodo-Leczniczym w Warszawie
1 „ „ Szybowcowym
1 w Miejsk. Kat. Gimnazjum w Bydgoszczy
1 „ Pryw. Gimnazjum T. S. J. w Bydgoszczy
3 „ Szkole zawodowej
1 „ Liceum Handlowym.

Zebrań Zarządu T. P. N. odbyło się 9. Oprócz stałych składek członkowskich, które stanowią podstawę egzystencji Tow. P. N. wpływały do kasy jednorazowe dary od osób prywatnych lub instytucyj.

Na czele ofiarodawców znajduje się Koło Rodzicielskie przy Miejskim Katol. Gimnazjum Żeńskim. W ciągu całego roku darzyło ono Tow. Pom. N. stałą pamięcią, ofiarowując z każdej imprezy szkolnej pewien procent z dochodu. Dalej: Rodzina Kolejowa, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Związku Spółek Zarobkowych, K. K. O. miasta Bydgoszczy, K. K. O. powiatu bydgoskiego.

Większe regularne składki miesięczne wnosiły grona nauczycielskie przy Miejsk. Kat. Gimnazjum Żeńskim, Gimnazjum T. S. J., Szkole Zawodowej Żeńskiej, szkołach powszechnych im. ks. biskupa Bandurskiego i im. Kochanowskiego.

Wszystkim łaskawym ofiarodawcom i stałym członkom Zarząd P. T. N. składa serdeczne podziękowanie.

Sekcja niestałych dochodów przy T. P. N. z p. Chęcińską jako przewodniczącą przyczyniła się nie mniej wydatnie do wzrostu dochodów.

Główny nacisk położono na zorganizowanie przedstawień szkolnych w teatrze. Międzyszkolna Komisja p. p. dyrektorów bardzo przychylnie ustosunkowała się do tej akcji. Przedstawień szkolnych odbyło się 7. Urządzono 3 zbiórki uliczne i w kawiarniach oraz 1 dancing.

Sprzedaż nalepek w szkołach bydgoskich prowadzi się dalej. Towarzystwo Pomocy Naukowej brało czynny udział w działalności innych organizacyj: w Miejskim Komitecie Zbiórki na Pomoc Zimową, w Komitecie Budowy Kościoła w Brzozie i innych.

Komisja Rewizyjna w osobie ks. pref. Hanelta wniosła na Walnym Zebraniu w dniu 14. IV. 1937 r. o absolutorium dla ustępującego Zarządu. Wybrano dotychczasowy Zarząd z małymi zmianami.

Skład Zarządu jest następujący:

Wanda Górska — przewodnicząca
Bronisława Kokolowa — wice-przewodnicząca
Eugenia Szymkiewiczówna — sekretarka
Stefania Słojewska — skarbniczka

S e k c j a n i e s t a ł y c h d o c h o d ó w:

pp. Maryńska, Polakowska, Skarżyńska, Bedernikowa, Krystoszkowa, Ottowa, Zimniakówna, Wydrowska oraz panowie Kwiatkowski i Kawa.

Do Komisji Rewizyjnej: ks. Hanelt, p. Kosznikówna i p. Pawlak.

Jako delegatkę na Walny Zjazd do Poznania wybrano przewodniczącą p. Górską.

Sprawozdanie kasowe za czas od 1. IV. 1936 do 31. III. 1937 r.

PRZYCHODY:

Saldo z roku 1935/36	zł.	856,39
Procenta od kapitału	,,	32,35
Składki członków	,,	469,—
Zwrot stypendiów	,,	83,—
Imprezy	,,	608,69
Karty świąteczne	,,	26,93
Nalepki	,,	126,50
S u b w e n c j e:		
Koło Rodz. przy Miejsk. Kat. Gimn. Żeńsk.	,,	165,—
Rodzina Kolejowa	,,	30,—
Bank Polski — Oddział w Bydgoszczy	,,	25,—
Bank Gospodarstwa Krajowego	,,	15,—
Bank Związku Spółek Zarobkowych	,,	10,—
K. K. O. miasta Bydgoszczy	,,	25,—
K. K. O. powiatu bydgoskiego	,,	20,—
Razem	zł.	2 492,86

ROZCHODY:

Stypendia	zł.	1 555,—
Subwencja dla P.W.K. oddz. w Bydgoszczy	,,	25,—
Procent kursorski	,,	59,94
,, do centrali w Poznaniu	,,	46,90
Druk nalepek	,,	46,—
Koszta administracyjne	,,	21,60
Różne (druki, pocztówki, porto, woźny, koszta przejazdu delegatki do Poznania)	,,	57,—
Razem	zł.	1 811,44
Saldo na dzień 1. IV. 1937 r.	zł.	681,42

S ł o w n i e: sześćsetosiemdziesiątjeden zł. 42 gr.

Bydgoszcz, dnia 31 marca 1937 r.

(—) Stefania Słojewska
skarbniczka

K o m i s j a R e w i z y j n a:

(—) ks. Hanelt Franciszek *(—) Pawlak*

Skład Zarządu i Dyrekcji Tow. Pomocy Naukowej w Poznaniu
w roku sprawozdawczym 1936-37.

Wanda Osowicka — przewodnicząca
Jadwiga Szymańska — wiceprzewodnicząca
Zofia Swinarska — skarbniczka
Antonina Zakrzewska — zast. skarbniczki
Felicja Cichocka — sekretarka

Aniela Szułdrzyńska
Kunegunda Noryśkiewiczówna
Irena Palucbowa
Lucyna Sokolnicka
Dr. Janina Żniniewiczówna

Paulina Cegielska
Felicja Zielińska
Halina Hedingerowa
X. Prałat Taczak
Mecenas Stefan Dembiński

Wykaz kolektorek

Miejscowość:	Kolektorka:
Bydgoszcz	*Komitet*
Czarnków	*Lesińska*
Czempiń	*Dr. Skarżyńska*
Gniezno	*Dr. Rabska*
Powiat Gnieźnieński	*Aleks. Brzeska* — Mierzewo
Gostyń i powiat	*Władysława Webrowa*
Grodzisk	*Dr. Lassocińska*
Powiat Grodziski	*W. Niegolewska* — Niegolewo
Inowrocław i powiat	*Feillowa* — Ostrowo
Jarocin	*Dr. Klinkowska*
Jarocin powiat	*Maria Chełkowska* Śmiełów
Kępno i powiat	*Z. Krzywoszyńska* — Domanin
Kościan	*Mec. Smyczyńska*
Powiat Kościański	*Hr. Róża Żółtowska* — Głuchów
Powiat Krotoszyński	*J. Pernaczyńska* — Zalesie Małe
Krzywiń	*Bartoszewiczowa*
Leszno i powiat	*Maria Szołdrska*
Miłosław	*Maria Laskowska*
Mogilno i powiat	*Wanda Jaczyńska* — Marcinkowo
Nowy Tomyśl i powiat	*Hr. Tyszkiewicz-Łącka* — Pakosław
Oborniki	*Dr. Rucińska*
Powiat Obornicki	*Helena Droste* — Uchorowo
Odolanów i powiat	*Zofia Czerniawska* — Baby
Ostrów i powiat	*Z. Szafarkiewiczówna*
Pleszew	*Dr. Maria Białasikowa*
Powiat Pleszewski	*Ordynatowa Barb. Taczanowska* — Taczanów
Rawicz	*Twarowska*
Powiat Rawicki	*J. Sczaniecka* — Łaszczyn
Śmigiel i powiat	*Hr. R. Żółtowska* — Głuchów
Śrem i powiat	*Dyr. Pacyńska* — Kórnik
Środa i powiat	*Mec. Musiałowa*
Szamotuły	*Radczyni Dr. Nizińska*
Powiat Szamotulski	*Maria Mielęcka* — Buszewo
Wągrówiec	*Helena Napiecekowa*
Powiat Wągrowiecki	*Moszczeńska* — Przysieka
Wrześnja	*Burmistrzowa K. Sołtysiakowa*
Powiat wrzesiński	*Maria Trepczyna* — Stanisławowo
Żerków	*Maria Rydlewska*
Żnin i powiat	*Maria Frezerowa* — Brzyskorzystewko

ADRES BIURA: ul. św. Marcina 6a.

SEKRETARIAT I KASA czynne w środy i piątki w godz. od 10,30 — 12,30.

KONTO TOWARZYSTWA: P. K. O. 200.069.

DRUKARNIA CHOJNACKIEGO — POZNAŃ, AL. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO 1.

WĘGIEL BRYKIETY

KOKS

o najwyższej zawartości kalorii z najprzedniejszych kopalń koncernów górnośląskich

„Skarboferme“ i „Robur“

— reprezentacja około 50 % produkcji rocznej —

w partiach wagonowych

poleca

ZACHODNIO - POLSKI SYNDYKAT WĘGLOWY

Sp. z ogr. odp.

Poznań, pl. Wolności 10

Telefony: 23-77, 37-77

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na stoł. miasto Poznań i najbliższą okolicę z własnej składnicy kolejowej od 5 ctr. pojed. wzwyż franko dom.

Koks hutniczy „Knurów“
do ogrzewań centralnych

R. Barcikowski S. A. - Poznań

Specjalny magazyn
BIELIZNY
DAMSKIEJ
i DZIECIĘCEJ

Bolesław Wallheim

POZNAŃ

ul. 27 Grudnia 20 Tel. 21-58

Asygnaty „KREDYT“

Garsonki bluzki, swetry, pończochy, rękawiczki, szale

S. KACZMAREK

POZNAŃ, 27 Grudnia 10

Asygnaty — Kredyt

ST. RUCIŃSKI
Specjalny magazyn odzieży damskiej
Poznań
ul. Nowa 8
Tel. 11-12

Szkoła Tańców
A. Szorskiego
ul. Br. Pierackiego 12
mieszk. 7. - Tel. 38-08

CUKRY
CZEKOLADY
CZEKOLADKI

najlepiej — najtaniej w firmie:

Walerja Patyk

Poznań

Al. Marcinkowskiego 6
ul. 27-go Grudnia 3

Rok zał. 1901

W. & ST. HEDINGER

Inżynierowie

POZNAŃ
Św. Marcin 26

St. i J. Szymandera
SKŁAD
BŁAWATÓW
POZNAŃ
POCZTOWA 4.

SZKOŁA MUZYCZNA IM. M. KARŁOWICZA

POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 21. m. 8
TELEFON 61-18

przyjmuje wpisy codziennie od 9-13 i od 15-18.
Wydziały: Fortepian, skrzypce, wiolonczelo, śpiew solowy, przedmioty teoretyczne, solfeż, chór.

Szkoła zatwierdzona przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Szkoła Zawodowa Gospodarcza w Poznaniu

Tel. 58-69 **ul. św. Marcin 69** Tel. 58-69

przyjmuje zapisy na kursy:
roczny, półroczny, kwartalny, 2-miesięczny i miesięczny na nowy rok szkolny 1937/38

Pokazy gospodarcze każdej środy od godz. 17-ej do 19-tej — opłata 50 gr.

Wydajemy smaczne, zdrowe obiady

od godziny 12,30 do 16-tej — ceny przystępne

Druk. Chojnackiego, Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego 1. Tel. 17-99